

Дар Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон

5 марти соли 2022 ба қайди давлатӣ гирифта шудааст,

рақами бақайдгирӣ 1145

ВАЗОРАТИ ТАНДУРУСТӢ ВА ҲИФЗИ ИҶТИМОИИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

ФАРМОИШ

Дар бораи Тартиби истифода ва таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ

190.010.000

Мутобиқи қисми якуми [моддаи 11](#) ва қисми дуюми [моддаи 15](#) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо" ва [моддаи 57](#) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ",

ФАРМОИШ МЕДИҲАМ:

1. Тартиби истифода ва таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ тасдиқ карда шавад ([замима](#) мегардад).
2. Фармоиши мазкур барои бақайдгирии давлатӣ ба Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.
3. Сардорони Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли, раёсатҳои тандурустии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Хатлон ва Суғд, шаҳри Душанбе, сартабибони муассисаҳои табобатӣ пешгирӣ ва фарматсевтии ҷумҳуриявӣ ва шаҳру ноҳияҳои тобеи марказ, сардорони муассисаҳои илмию тадқиқотӣ, фарматсевтӣ ва таълимӣ новобаста аз шакли моликият ва тобеияти идоравӣ амалигардони фармоиши мазкурро таъмин намоянд.
4. Фармоиши вазири тандурустии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 3 марти соли 2005, №103 "Дар бораи ташкили кор бо маводи доругии нашъадор" аз эътибор соқит доништа шавад.

5. Фармоиши мазкур пас аз бақайдгирии давлатӣ ва интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

6. Назорати иҷрои фармоиши мазкур ба зиммаи муовини якуми вазири тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон гузошта шавад.

"Тасдиқ мекунам"

Вазири тандурустӣ ва

ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии

Тоҷикистон

_____ Ҷамолиддин Абдуллозода

"Мувофиқа шуд"

Директори Агентии назорати

маводи нашъаовари назди

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

_____ Ҳабибулло Воҳидзода

ш. Душанбе,

аз 2 феввали соли 2022, №78

Замима

бо фармоиши вазири тандурустӣ

ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии

Ҷумҳурии Тоҷикистон

аз 2 феввали соли 2022, №78

тасдиқ карда шудааст

Тартиби истифода ва таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

1. Тартиби истифода ва таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ (минбаъд **Тартиб**) дар асоси қисми якуми [моддаи 11](#) ва қисми дуюми [моддаи 15](#) Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳо" таҳия гардида, мақсади он таъмин намудани истифода ва таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ дар муассисаҳои табобативу пешгирӣ ва фарматсевтӣ, илмию тадқиқотӣ ва дигар муассисаҳои тандурустӣ новобаста аз шакли моликият ва тобеияти идоравӣ мебошад.
2. Тартиби мазкур тарзи истифода ва таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропиро бо мақсадҳои тиббӣ, ки дар Рӯйхати миллии воситаҳои нашъадор, моддаҳои психотропӣ ва прекурсорҳои онҳо дарҷ гардидаанд, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 феввали соли 2020, [№121](#) тасдиқ гардидааст, ба танзим мебарорад.
3. Ҷиҳати дуруст ба роҳ монданитарзи истифода ва таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ дар муассисаҳои табобативу пешгирӣ ва фарматсевтӣ, илмию тадқиқотӣ ва дигар муассисаҳои соҳаи тандурустӣ новобаста аз шакли моликият ва тобеияти идоравӣ аз ҷониби Муассисаи давлатии "Маркази миллии мониторинг ва пешгирии нашъамандӣ"-и Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон пайваستا мониторинг гузаронида шуда, аз ҷониби Хадамоти назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон назорат карда мешавад.
4. Ҳар як муассисаи табобативу пешгирӣ ва фарматсевтӣ уҳдадор аст комиссияи доимоамалкунанда ташкил намояд, ки он на камтар аз як маротиба дар як моҳ ҷиҳати дуруст ба роҳ мондани истифода ва таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропиро бо мақсадҳои тиббӣ дар муассисаи мазкур зери назорат мегирад.
5. Барои қору фаъолият бо воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ мутахассисоне, ки дорои таҳсилоти олии миёнаи тиббӣ, фармасевтӣ мебошанд, ҷалб карда мешаванд.
6. Шахсоне, ки дуруст ба роҳ мондани истифода ва таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропиро амалӣ менамоянд, бо фармоиши роҳбари муассиса тасдиқ карда мешаванд.
7. Роҳбарони муассисаҳои табобативу пешгирии марказии шаҳру ноҳияҳое, ки тибқи фармоиш ба зерсохторҳои худ оид ба муомилоти қонунии маводи нашъадор ва психотропӣ иҷозат додаанд, уҳдадоранд, ки бо фармоиши дохили идоравӣ шахсони масъулро барои дуруст ба роҳ мондани истифода ва таъин намудани маводи мазкур бо мақсадҳои тиббӣ, инчунин навиштани доруҳат барои дастрасии маводи доруғии нашъадор ва психотропӣ таъин намоянд.

8. Дар муассисаҳои табобатию пешгирӣ таъин ва истифодаи маводи доругии нашъадор ва психотропӣ тибқи талаботи муқарраргардидаи Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар таърихи беморӣ бо нишон додани номгӯи маводи доругӣ, воя ва тарзи истифодаи он аз ҷониби табиби муолиҷакунанда ба расмият дароварда мешавад.

9. Дар муассисаҳои кумаки аввалияи тиббию санитарии ҷумҳурӣ мутахассисони соҳа (саратоншинос, табиби оилавӣ, ҷарроҳ, осебшинос, асабшинос, руҳшинос ва дигар табибон), ки бо фармоиши роҳбари муассиса ба кор таъин гардидаанд, метавонанд маводи доругии нашъадор ва психотропиро таъин намоянд. Мутахассисони соҳаи мазкур уҳдадоранд, ки таъин намудани маводи доругии нашъадор ва психотропиро дар дорухати шакли тасдиқгардидаи Тартиби мазкур ва дафтарчаи тиббии бемори амбулаторӣ бо нишон додани номгӯи маводи доругӣ, воя ва тарзи истифодаи онро мувофиқи қоидаҳои амалкунанда ба расмият дароранд.

10. Дар муассисаҳои соҳаи тандурустӣ истифода намудани маводи доругии нашъадор ва психотропӣ, ки Ҷумҳурии Тоҷикистон барои истифода ва истеъмоли онҳо иҷозат дода нашудааст, манъ мебошад.

2. ТАРТИБИ ИСТИФОДА БАРИИ ВОСИТАҲОИ НАШЪАДОР ВА МОДДАҲОИ ПСИХОТРОПӢ БО МАҚСАДҲОИ ТИББӢ

11. Истифодабарии воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ дар муассисаҳои табобативу пешгирӣ, фарматсевтӣ, муассисаҳои илмию тадқиқотӣ, озмоишгоҳҳо ва муассисаҳои таълимӣ новобаста аз шакли моликият ва тобеияти идоравӣ тибқи талаботи Тартиби мазкур амалӣ мегардад.

12. Истифодабарии воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ дар муассисаҳои фарматсевтӣ барои тайёр намудани маводи доругӣ:

- дар қуттиҳои маводи доругии нашъадор ва психотропӣ (ампулаҳо, флаконҳо ва ғайра) бояд номгӯи маводи доругӣ, воя, миқдор, таърихи истеҳсол ва муҳлати истифодаи он қайд гардида бошад;

- аслияти маводи доругии нашъадор ва психотропӣ, ки дар зарфҳои дорухонагӣ, ҷевонҳои оҳанини ҳучраи ассистентӣ мавҷуданд, дар ҳама ҳолатҳо бояд ба воситаи реаксияҳои химиявӣ собит ва муайян карда шаванд. Истифодаи маводи доругиро аз зарфҳои дорухонагӣ, ки рақами озмоиши сифати онҳо ё ин ки нишондодҳои дар боло зикргардидаро надоранд, қатъиян манъ мебошанд.

13. Истифодабарии воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ дар муассисаҳои табобативу пешгирӣ:

- муассисаҳои табобативу пешгирӣ, ки дорухонаҳои дохили муассисагиро надоранд, маводи доругии нашъадор ва психотропиро бояд дар шакли

маводи доругии тайёр қабул намоянд. Маводи доругии нашъадор ва психотропӣ, ки аз дорухона қабул карда мешаванд, бояд дар коъазҳои тамъадор таъиноти "Дарунӣ", "Берунӣ", "Барои дохили варид ва мушак", "Қатрадорӯҳо барои чашм" ва ғайра, номгӯӣ ё рақами дорухонаи маводи доругиро тайёркарда, номгӯӣи шуъбаи муассисаи фарматсевтӣ, таркиби маводи доругиро мувофиқи рӯйхати дар дархости муассисаҳои табобативу пешгирӣ муқарраргардида, санаи тайёркунӣ, рақами тартибии таҳлил, муҳлати коршоямӣ ва имзои шахсони маводи доругиро тайёркарда, озмоишкунанда ва аз дорухона таҳвилкунандаро дошта бошанд. Ҳангоми мавҷуд набудани талаботҳои болозикр ниғаҳдорӣ, баҳисобгирӣ ва таҳвили онҳо дар бастаи доруҳое, ки дар таркибашон маводи доругии нашъадор ва психотропӣ доранд, дар муассисаҳои табобативу пешгирӣ манъ мебошад. Печонидан, баркашидан, фиристодан, аз нав пур кардан ва ба зарфи шуъбаҳои муассисаҳои табобативу пешгирӣ ва фарматсевтӣ гузоштан, инчунин иваз намудани тамъакоъазҳои онҳо қатъиян манъ аст. Дар коъазҳои тамъадори маводи доругии нашъадор бояд бо ранги сиёҳ тамъаи "Заҳр" гузошта шавад. Дар тарафи дохилии дари ҷевони оҳанин, дар ҷойи ниғаҳдори маводи доругии нашъадор ва психотропӣ, дар ҳуҷраи табибон ва ҳамшираҳои навбатдор бояд номгӯӣи маводи доругии нашъадор ва психотропӣ бо нишон додани вояҳои баландтарини яккарата ва шабонарӯзӣ, инчунин ҷадвали зиддизаҳрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ бо ин маводҳоро дошта бошанд;

- захираи маводи доругии нашъадор ва психотропӣ дар шуъбаҳо набояд аз талаботи серӯза ва дар дорухонаҳои муассисаҳои табобативу пешгирӣ аз талаботи семоҳа зиёд бошанд;

- дар шуъбаҳои қабули беморхонаҳо барои расонидани ёриҳои фаврии тиббӣ, ки шабонарӯзӣ фаъолият мекунанд, захираи панҷрӯзаи маводи доругии нашъадор ва психотропӣ иҷозат дода мешаванд. Захираи мазкур бо иҷозати табиби навбатдор дар ҳамаи шуъбаҳои беморхона истифода бурда мешавад;

- истифодаи дарунии маводи доругии нашъадор ва психотропӣ бояд танҳо дар ҳузури ҳамшираи тиббӣ ба амалӣ карда шавад. Истифодаи маводи доругӣ тавассути сӯзандору бо таъиноти табиб аз тарафи ҳамшираи тиббии ҳуҷраи доругузaronӣ ё ҳуҷраи беморон дар ҳузури табиб гузаронида мешавад ва дар таърихи беморӣ ва варақаи таъинот қайд мегардад;

- қабл аз истифода намудани маводи доругии нашъадор ва психотропӣ номгӯӣи маводи доругиро аз рӯйи дурустии таъиноти он, шакли зоҳирӣ, ранг ва сифати онҳо аз назар гузаронида мешаванд. Маводи доругие, ки дар онҳо аломати вайроншавӣ (хирагӣ, таҳшиншавӣ, бўи бегона, намнокшавӣ ва ғайра) пайдо гардидаанд, истифодаи онҳо қатъиян манъ карда шуда, ба анбори муассиса бозпас гардонида шуда, сипас барои муайян намудани сабаби вайроншавӣ ва истифодаи минбаъдаи онҳо ба мақомоти ваколатдор дар соҳаи тандурустӣ, Хадамони назорати давлатии тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳоли фиристода мешаванд.

14. Истифодабарии воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ дар анборҳои муассисаҳои фарматсевтӣ:

- воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣновобаста аз шакли маводи доругӣ дар анборҳои нигоҳ дошта мешаванд, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома дода шудаанд;
- маводи доругии нашъадор ва психотропӣ аз анбори дорухона бояд дар шакли муҳргузошташуда таҳвил карда шаванд, ҳамзамон ба ҳар як баста тамлакоғаз бо нишони таҳвилкунанда, номгӯи маводи дохилии баста ва рақами таҳлил насб карда шаванд;
- маводи доругии нашъадор ва психотропӣ аз рӯи ваколатномаи алоҳидае дода мешаванд, ки бо тартиби муқарраргардида номгӯи маводи гирифташаванда ва миқдори онҳо бо ҳарфҳои навишта мешаванд. Муҳлати амали ваколатнома 10 рӯз мебошад;
- қабл аз таҳвил намудани маводи доругии нашъадор ва психотропӣ шахси масъул бояд шахсан асоси таҳвили мувофиқати маводи доругии нашъадор ва психотропиро бо ҳуҷҷати замимашаванда, дурустии бастаро тафтиш намояд ва дар нусхаи ҳисобномаи дар анбор нигоҳдошташуда имзо гузорад;
- маводи доругии нашъадор ва психотропӣ аз анборҳо ва дорухонаҳо бо мақсади тиббӣ ба муассисаҳои таълимӣ пешгирӣ, ташкилотҳои фарматсевтӣ, инчунин муассисаҳои илмӣ тадқиқотӣ ва таълимгоҳҳои тиббӣ, ки иҷозати катдоранд, дода мешаванд;
- дар анбори дорухонаҳо нигоҳ доштани маводи доругии нашъадор ва психотропӣ, ки барои истифода ва истеъмоли онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозатнома дода шудаанд, манъ мебошад;
- маводи доругии нашъадор ва психотропӣ, ки тариқи почта, ё ин ки воситаҳои гуногуни нақлиётӣ ба анбор воридот мешаванд, аз ҷониби комиссия қабул карда мешаванд;
- комиссияи қабули маводи доругии нашъадор ва психотропӣ бо фармоиши роҳбари муассиса таъин карда мешавад. Раиси комиссия мутахассис аз ҳисоби кормандон ё муовини сардори анбор таъин карда мешавад. Ба ҳайати комиссия шахси масъул барои нигоҳдории маводи доругӣ шомил карда мешавад;
- дар вақти воридгардидани маводи доругии нашъадор ва психотропӣ муовини роҳбари муассисаи фарматсевтӣ ё ин ки мудири анбор вазираддоранд, ки шахсан мувофиқати миқдори қабулшударо тибқи борхат тафтиш намоянд;
- маводи доругие, ки аз дигар анборҳо бо рақамҳои таҳлилии мутобиқ ба ҳуҷҷатҳои меъёрӣ - техникӣ ворид шудаанд, танҳо дар ҳолати пайдо шудани шубҳа вобаста ба сифати онҳо, инчунин ҳангоми ошкоргардидани вайронкунии қоидаҳои интиқол ва нигоҳдории онҳо аз тадқиқоти назоратӣ ва таҳлилий гузаронида мешаванд;

- маводи доругии нашъадор ва психотропйаз анбор танҳо дар шакли муҳргузошташуда таҳвил карда мешаванд, ҳамзамон дар болои ҳар як борхалта муҳртамља бо нишони таҳвилкунанда, номгӯи маводи дохилии борхалта ва рақами таҳлил насб карда мешавад;

- таҳвили маводи доругии нашъадор ва психотропйдар асоси дархост, ки аз ҷониби роҳбари муассиса ё муовини он бо имзо ва муҳр тасдиқ мегардад, ба амал бароварда мешавад;

- маводи доругии нашъадор ва психотропйаз анбор ба муассисаҳои табобату пешгирӣ ва дорухонагӣ, ҳамчунин ба муассисаҳои илмию тадқиқотӣ ва таълимии тиббӣ таҳвил мегарданд;

- фурӯхтан ва таҳвили маводи доругии нашъадор ва психотропӣ (ба истиснои ҳолатҳои зарурӣ) дар вақтҳои шабона манъ мебошад.

15. Воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ дар озмоишгоҳҳои санҷишию таҳлилий ба ҳайси реактивҳо истифода бурда мешаванд.

16. Истифодабарии воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ дар муассисаҳои илмию тадқиқотӣ, озмоишгоҳҳо ва таълимгоҳҳо:

- воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ дар муассисаҳои илмию тадқиқотӣ, озмоишгоҳҳо ва таълимгоҳҳо барои гузаронидани машғулиятҳои амалӣ бо донишҷӯён истифода бурда мешаванд;

- ҷавобгарӣ барои дуруст истифода намудани воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ, ки барои гузаронидани машғулиятҳои амалӣ бо донишҷӯён таҳвил карда мешаванд, дар муассисаҳои таълимӣ ба зиммаи омӯзгор, ки ин машғулиятҳоро доир менамояд, вогузор карда мешавад. Дар синфхонаҳо баъди дарс нигоҳ доштани воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ манъ аст;

- воситаҳои нашъадор ва психотропӣ ба номзади илм барои як рӯзи корӣ (ба омӯзгор барои як машғулият) дода шуда, худи ҳамон рӯз аз рӯи китоби баҳисобгирии озмоишгоҳ аз ҳисоб бароварда мешаванд. Доруҳои истифоданашуда баргардонида шуда, баҳисоб гирифта мешаванд;

- ҳангоми истифодаи воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тадқиқотӣ санад тартиб дода мешавад. Воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсади таълимӣ ба омӯзгор дар асоси нишондодҳои воситаҳои методӣ барои гузаронидани машғулиятҳо дода мешаванд.

17. Меъёрҳои сарф намудани маводи доругии нашъадор бо баҳисобгирии ҳамаи шакли доругӣ ба моддаи ҳолиси таъсиркунанда бо ченаки воҳидӣ (грамм) ба 1000 нафар ва барои маводи доругии психотропӣ ба 10 000 нафари аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар як сол барои як кат муайян карда мешавад (ҷадвали 1).

3. ТАРТИБИ ТАЪИН НАМУДАНИ ИСТЕЪМОЛИ ВОСИТАҲОИ НАШЪАДОР ВА МОДДАҲОИ ПСИХОТРОПӢ БО МАҚСАДҲОИ ТИББӢ

19. Таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ дар муассисаҳои табобативу пешгирӣ ва фарматсевтӣ новобаста аз шакли моликият ва тобеияти идоравӣ мувофиқи талаботи Тартиби мазкур амалӣ мегардад.

20. Таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ дар муассисаҳои табобативу пешгирӣ ва фарматсевтӣ дар асоси ташхиси тиббӣ ва бо сабт намудани маводи доругӣ дар картаи амбулаторӣ, таърихи беморӣ ва дорухат ба роҳ монда мешавад.

21. Варақаҳои махсуси дорухати маводи доругии нашъадор ҳангоми воридшавӣ ба муассисаҳои табобативу пешгирӣ аз тарафи комиссияи махсуси таъиннамудаи роҳбари муассиса қабул карда мешаванд ва тибқи санади комиссияи қабул дар дафтари баҳисобгирии дорухатҳои махсус оид ба маводи нашъадор рақамгузорӣ ва дӯхташуда, бо имзои роҳбар ва муҳри Муассисаи давлатии "Маркази миллии мониторинг ва пешгирии нашъамандӣ"-и Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқгардида ба қайд гирифта мешаванд (замима 1). Бо фармони роҳбари муассиса шахси масъул ҷиҳати қабул, ниғаҳдорӣ, баҳисобгирӣ ва таҳвили варақаҳои махсуси дорухат барои маводи доругии нашъадор таъин карда мешавад.

22. Захираи варақаҳои махсуси дорухат дар муассисаҳои табобативу пешгирӣ барои эҳтиёҷот, набояд аз меъёрҳои солони зиёд бошад. Шумораи онҳо тариқи ҳисоботи семоҳа ба сохтори ваколатдори Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад. Ба табиби муолиҷавӣ ҳангоми муайян намудани хусусиятҳои тиббии шахси бемор таҳвили варақаи махсуси дорухат барои дастрасии маводи доругии нашъадор дар ҳолатҳои зарурӣ бо иҷозати муовини роҳбари муассисаҳои табобативу пешгирӣ оид ба табобат ё худ роҳбари муассиса дода мешавад.

23. Захираи варақаҳои махсуси дорухат барои маводи доругии нашъадор дар сандуқи оҳанин маҳкам ва муҳрзадашуда гузошта шуда, калиди он дар дасти роҳбар ё шахси масъул, ки бо фармоиши муассиса таъин гардидааст, нигоҳ дошта мешавад.

24. Роҳбарони муассисаҳои табобативу пешгирӣ барои истеъмол ва истифодаи мақсаднок ва ниғаҳдории маводи доругии нашъадор, психотропӣ ва навиштани варақаҳои махсуси дорухат пурра ҷавобгар мебошанд.

Ниг. ба [Замимаи 1](#)

25. Таъин намудани истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ дар муассисаҳои табобативу пешгирӣ:

- дорухат - ҳуҷҷатест, ки муроҷиати хаттии мутахассиси тиббиро оид ба додани дору аз муассисаҳои дорухонагӣ бо нишондоди тарзи истеъмоли онро дар бар мегирад;

- маводи доругии нашъадор дар дорухати махсуси шакли №17-03/у-01 бо сиккаи муассисаи табобативу пешгирӣ тасдиқгардида навишта мешавад (замимаи 2);

- маводи доругии психотропӣ дар дорухати махсуси шакли №17-02/у-01 бо сиккаи муассисаи табобативу пешгирӣ тасдиқгардида навишта мешавад (замимаи 3);

- дорухат барои маводи доругии нашъадор ва психотропӣ бо забони лотинӣ дар варақаҳои бо чопи типографии шакли махсуси тасдиқкардашудаи Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ранги кабуд ё сиёҳ ҳама сатрҳои он дуруст ва фаҳмо қайд гардида, бо гузоштани имзо ва муҳри шахсии табиб тасдиқ карда мешавад, ислоҳ кардани дорухат иҷозат дода намешавад;

- дорухат барои маводи доругии нашъадор ва психотропӣ бояд дастнавис бошад ва бо имзову муҳри шахсии табиб тасдиқ карда шавад. Инчунин дорухати аз тарафи сардухтури муассисаи табобативу пешгирӣ ва ё муовини сардухтур, ё ин ки сардори шуъбае, ки оид ба таъиноти маводи доругии нашъадор мутасаддӣ мебошанд, имзо гардида, бо муҳри даврешакли муассисаи табобативу пешгирӣ тасдиқ карда мешавад;

- номгӯи маводи доругии нашъадор, психотропӣ дар қисми аввали дорухат навишта навишта мешавад. Нақши муҳрҳо бояд дар дорухат равшан ва фаҳмо бошанд;

- воя ва миқдори маводи доругии нашъадор бо ҳарфҳои калон навишта мешаванд;

- ҳангоми навиштани маводи доругии нашъадор барои таҳвил дар шароити имтиёзӣ, ё ин ки ройгон илова ба дорухати махсус, дорухати намунаи 17-02/у-01 бо коъази нусхабардор навишта мешавад, дорухати махсус дар дорухона ба муҳлати ду сол нигоҳ дошта шуда, нусхаи он дар дасти бемор ва ё дар дасти хешу табори бемор нигоҳ дошта мешавад;

- дорухат барои кодеин фосфат, этилморфин гидрохлорид, этаминал натрий бо дигар маводи доругӣ омехта дар дорухати намунаи 17-02/у-01 навишта шуда, бо муҳри муассисаи табобативу пешгирӣ, имзо ва муҳри шахсии табиб тасдиқ карда шавад;

- ба беморони амбулаторӣ навиштани дорухат барои гирифтани эфири мадхушкунанда, хлорэтил, фентанил, сомбревин, фторотан ва калипсол (кетамин) манъ мебошад;

- аз миқдори муқарраргардида зиёдтар таъин кардани маводи доругии нашъадор дар як дорухат (замимаи 2), ки дар қадвали №3 нишон дода шуда аст, ба истиснои ҳолати тиббӣ-иҷтимоии бемор ва ё ҳулосаи комиссияи машваратии тиббӣ дар муассиса буда иҷозат дода намешавад;

Ниг. ба [Қадвали 3](#)

- дар ҳолатҳои зарурӣ барои табобати беморони саратони табобатнашаванда дар як дорухат миқдори маводи доругии нашъадорро зиёдтар таъин кардан мумкин аст, ки ин миқдори вояи таъинот дар қадвали №4 нишон дода шудааст, инчунин миқдори вояи таъиноти маводи доругии психотропӣ низ дар ин қадвал нишон дода шуда, таъин намудани он тариқи дорухати замимаи 3 Тартиби мазкур ба роҳ монда мешавад. Дар ин ҳолат, бемори саратон бо фармоиши хаттии сардори муассисаи табобативу пешгирӣ ба дорухонаи ҷойи зист бо мувофиқаи мудирӣ дорухона ҷиҳати таъмин намудани он бо маводи доругии нашъадор вобаста мегардад (замимаи 4);

- барои табибон навиштани дорухати махсус барои гирифтани маводи доругии нашъадор бе нишондоди тиббӣ, ки тибқи протоколи дармонгоҳ асоснок карда нашудааст, манъ аст;

- ба кормандони дорои таҳсилоти миёнаи тиббӣ навиштани маводи доругии нашъадор манъ мебошад;

- табиб барои навиштани дорухати махсус ва директор ё сардухтури муассисаи табобативу пешгирӣ барои тасдиқ кардани он тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгар мебошанд;

- дорухате, ки ҳаддиқал ба яке аз талаботҳои болозикр ҷавобгӯ набошад, ё ин ки маводи доругӣ аз ҷиҳати кимиёвӣ номувофиқ бошад, беэътибор доништа мешавад ва бо муҳри "Нодуруст" пахш гардида, дар китоби махсус қайд карда мешавад. Ахборот оид ба ин ҳолат ба мақоми ваколатдор дар соҳаи тандурустии маҳал пешниҳод карда мешавад;

- ба табибон ва ҳамшираҳои шафқат бе сабти хаттӣ дар таърихи беморӣ таҳвили маводи доругии нашъадор ва психотропӣ тавассути сӯзандору иҷозат

дода намешавад. Дар ҳолати ҳозир набудани табиби табобаткунанда табиби навбатдор метавонад ин гуна таъинотро иҷро намояд ва онро дар таърихи беморӣ сабт намояд;

- дар таърихи беморӣ санаи оғоз ва анҷоми истеъмоли маводи доругии нашъадор ва психотропӣ нишон дода мешавад;

- пеш аз таҳвили маводи доругии нашъадор ва психотропӣ номгӯи маводи доругӣ аз рӯи тамлакоғаз ва дурустии таъиноти он тибқи таърихи беморӣ, шакли зоҳирӣ, ранг ва ғайра тафтиш карда мешавад. Истеъмол намудани маводи доругие, ки дар онҳо аломати вайроншавӣ хирагӣ, таҳшиншавӣ, бӯи бегона, намнокшавӣ ва ғайра зоҳир гаштааст, қатъиян манъ карда мешаванд ва ба дорухона барои муайян намудани сабаби он фиристода мешаванд.

ЭЗОҲ:

- дархости муассисаи табобативу пешгирӣ барои аз дорухона гирифтани маводи доругии нашъадор бо забони лотинӣ дарҷ мегардад;

- табибони дандонпизишк барои дастрасии кокаин (дар намуди хамира) барои истифодабарӣ дар ҳуҷраҳои дандонпизишкӣ (бе ҳуқуқи додани он ба дасти бемор) метавонанд бо гузоштани имзои хеш дархост нависанд;

- дархост барои кокаин (дар малҳам) ғайри имзои табиби дандонпизишк бояд бо имзои сардори муассиса ё муовини он тасдиқ карда шавад;

- дархости муассисаи табобативу пешгирӣ барои маводи доругии нашъадор бояд дар варақаҳои алоҳидаи сиккадор, муҳри доирашакл ва бо имзои сардори муассиса ё муовини он оид ба корҳои табобатӣ навишта шавад;

- дар дархост ҳатман номгӯи шуъба ё ҳуҷра бояд дарҷ карда шавад.

Ниг. ба [Замимаҳои 2-5](#)

(номгӯи муассисаи таботиву пешгирӣ)

ДАФТАРИ

**баҳисобгирии варақаҳои махсуси дорухат барои маводи доругии нашъадор
дар муассисаҳои таботиву пешгирӣ**

№ р/т	Воридот	Харочот	Ном у	
----------	---------	---------	----------	--

	Санаи воридшавии варақаҳои махсуси дорухат	Таъмингар, № ва санаи борхат	Миқдори умумии варақаҳои махсуси дорухат	№ силсила аз - то	Миқдор	Санаи таҳвили варақаи махсуси дорухат	№ силсила, варақаи дорухат	Миқдори варақаи махсуси дорухат	Дода шуд, ному насаби табиб	Имзои табиб		Бақияи варақаҳои махсуси дорухат
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Ҷадвал №3

№№ р/т	Номгӯи маводи доругӣ	Миқдор
1	Кокаин гидрохлорид	0,1г
2	Морфин гидрохлорид 10мг	10 ҳаб
3	Морфин гидрохлорид - шишадору 10мг/1мл	10 шишадору
4	Промедол 10мг/1мл	15 шишадору
5	Промедол 20мг/1мл	10 шишадору
6	Этилморфин гидрохлорид 10мг	20 ҳаб

Замимаи 2

ба Тартиби таъин намудани
истеъмоли воситаҳои нашъадор
ва моддаҳои психотропӣ бо
мақсадҳои тиббӣ

Шакли № 2

Ҳуҷҷати тиббии шакли № 17-03/у-01

Дорухат

барои гирифтани маводи доругие, ки дар таркибашон
маводи нашъадор доранд

Силсила
маводи нашъадор

рақам
№ 000 000

(сиккаи муассисаи табобатӣ-пешгирӣ)

« ____ » _____ 20__ с

Rp: _____

Қабул _____

Ному насаби бемор _____

Рақами картаи амбулаторӣ _____

Табиб _____

(хоно навишта шавад)

Ҷ.М.

Ҷ.М.

МТП

Табиб

Бо ранги кабуд ё сиёҳ навишта мешавад.

Ислоҳ кардан иҷозат дода намешавад.

Эзоҳ: Варақаи гулобӣ бо нишонаҳои обӣ ва ситорадор.

Ҳуҷҷати қайдӣ махсус

Дар дорухона нигоҳ дошта мешавад

ба Тартиби таъин намудани истеъмоли
воситаҳои нашъадор ва моддаҳои
психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ

Дорухат

Замима ба дорухати шакли №2 ва барои навиштани маводи доругии психотропӣ ва маводи доругие,
ки бо тарзи ройгон дода мешаванд

Вазорати тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоии
аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон
номгӯи (сиккаи) муассиса

Ҳуҷҷати табиӣ
шакли № 17-02/у-01
рамзи муассиса бо ОКУД
рамзи муассиса бо ОКПО

Дорухат, силсила _____ № _____

« ____ » _____ соли 20__

(санаи навиштани дорухат)

Пардохти пурра	Ройгон	50%	20%
1	2	3	4

Н.Н.

бемор _____

(пурра) ИЦБВ Кӯдакон ва ғайра № шаҳодатнома

Синну

сол _____

Нишона ва ё № дафтарчаи тиббии беморони амбулаторӣ

Н.Н.табиб _____

(Пурра)

Рақами телефон _____

Рақами диплом _____

Сомони	Дирам	RP:
--------	-------	-----

Имзо ва муҳри шахсии табиб

М.П.

МТП

Ёдрас

барои табиб оид ба тарзи дуруст навиштани доруhati шакли № 17-02\у-01

Тартиби дуруст навиштани доруhati шакли № 17-02\у-01:

- рамзи муассисаҳои табобативу пешгирӣ ба тарзи типографӣ навишта мешавад ва ё сиккаи муассиса гузошта мешавад;
- табибоне, ки дар муассисаҳои хусусӣ кор мекунанд, дар тарафи чапи қисми болоии доруhat суроға, рақами иҷозатнома, таърихи дода шудани он, муҳлати амали он ва номгӯии муассисае, ки онро додааст, бояд дар сикка нишон дода шавад;
- доруhat бо забони лотинӣ хоно бо ранги кабуд ё сиёҳ ва ручкаи сақочадор навишта мешавад ва ислоҳ кардани он қатъиян манъ аст;
- дар як доруhat навиштани 2-3 номгӯии маводи доругӣ иҷозат дода мешавад;
- дар доруhat танҳо ихтисору ишораҳои муқарраргардида иҷозат дода мешаванд;
- моддаҳои саҳт ва хокамонанд бо грамм (0,001;0,5;1,0);
- моддаҳои моеъ бо миллилитр, грамм ва қатра;
- тарзи истифодабарии маводи доругӣ бо забони тоҷикӣ дар доруhat ба тарзи фаҳмо (хоно) навишта мешавад;
- навъи пардохт хат кашида шуда, нолозимаш тоза карда мешавад;
- ному насаби бемор, синну сол, суроға ва дафтарчаи тиббии беморони амбулаторӣ пурра нишон дода мешавад;
- ному насаби табиб, рақами телефон, рақами дипломи табиб пурра нишон дода мешавад. Имзои табиб бо муҳри шахсии ӯ бояд тасдиқ карда шавад;
- дар доруhati мазкур маводи доругии психотропӣ, саҳттаъсир, инчунин ба таври ройгон ва имтиёзнок таъин карда мешаванд.

Замимаи 4

ба Тартиби таъин намудани
истеъмоли воситаҳои нашъадор ва
моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои
тиббӣ

Шакли № 4

ТАЛОНИ ВОБАСТАКУНӢ

№ ____

(сиккаи муассисаи табобативу пешгирӣ)

Ба _____

(Ному насаби роҳбари муассисаи фарматсевтӣ ва суроғи муассиса)

Вобаста _____ мекунад _____ ба _____ бемор _____

(ному насаб, соли таваллуд ва суроғи)

Дафтарчаи тиббии бемори амбулаторӣ № ____ ташхис _____ барои гирифтани маводи
доругии нашъадор

(яке аз маводи доругии нашъадор нишон дода шавад)

Меъёри _____ истеъмоли
шабонарӯзӣ _____

(тарзи истеъмол)

Ҷ.М.

Роҳбари муассисаи табобативу пешгирӣ _____

Раиси комиссияи машваративу тиббӣ _____

Табиби муолиҷакунанда _____

Роҳбари муассисаи фарматсевтӣ _____

26. Истеъмоли дарунии маводи доругии нашъадор ва психотропӣ бояд танҳо дар ҳузури ҳамшираи тиббӣ ба амал бароварда шавад. Истеъмоли маводи доругӣ тавассути сӯзандору бо таъиноти табиб аз тарафи ҳамшираи тиббии ҳуҷраи доругузaronӣ ё ҳуҷраи беморон дар ҳузури табиб гузаронида мешавад ва дар таърихи беморӣ ва варақаи таъинот қайд мегардад. Маводи доругӣ баъд аз ба бемор кумак расондан дар китоби баҳисобгирӣ қайд карда мешавад.

27. Таъин намудан ва истеъмоли воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ бо мақсадҳои тиббӣ ба беморони саратон ва дигар беморони эҳтиёҷманд:

- таҳвили маводи доругии нашъадор ва несту нобут кардани онҳо дар муассисаи табобативу пешгирӣ аз тарафи комиссияи доимоамалкунанда оид ба назорати қайд ва истеъмоли маводи доругии нашъадори дар муассиса мавҷуд буда, ба амал бароварда мешавад;

- ба духтурони табобатӣ такроран навиштани маводи доругии нашъадор, танҳо пас аз баргардонидани шишадорухои истифодашуда аз ҷониби бемор ва ё хешовандонаш, ки миқдори онҳо ба дорухои таъингардидаи дафъаи гузашта мувофиқат мекунад, иҷозат дода мешавад, ба истиснои захираи серӯзае, ки ҳангоми муроҷиати навбатӣ барои маводи доругии нашъадор таҳвил карда мешавад;

- шишадорухои холии маводи доругии нашъадор ва дорухатҳои махсус дар муассисаҳои фарматсевтӣ тибқи талаботи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ несту нобуд карда мешаванд;

- вобаста аз мавқеи ҷуғрофӣ, инчунин вобаста ба ҳолати бемор, таъмин намудани беморони саратон бо маводи доругии нашъадор тавассути коркунони масъули муассисаҳои ёрии аввалини тиббӣ санитарӣ иҷозат дода мешаванд.

28. Бо мақсади пешгирӣ намудани ҳолатҳои аз муомилоти қонунӣ ба муомилоти ғайриқонунӣ гузаштани воситаҳои нашъадор ва моддаҳои психотропӣ ва пешгирии нашъамандӣ, баъди фавти беморони гирифтори саратон ва ё беморони эҳтиёҷдошта, ки маводи доругии нашъадор ва психотропӣ дар шароити хона таъин гардидаанд, боқимондаи онҳо барои несту нобуд кардан ба муассисаи табобативу пешгирии ин шакли маводи доругириро таъиннамуда супорида мешаванд. Бо фармоиши роҳбарони муассисаҳои табобативу пешгирӣ ва фарматсевтӣ шахси масъул барои қабул намудани маводи доругии нашъадор ва психотропии боқимонда, дорухати махсуси истифоданашуда ва шишадорухои холии маводи доругии нашъадор таъин карда мешавад. Шахси масъул бояд хароҷоти маводи доругиро аз лаҳзаи қабули дорухате, ки дар варақаи амбулаторӣ ва ё ин ки дар таърихи беморӣ қайд гардидааст, тафтиш намуда, баҳисоб гирад. Миқдор, номгӯй, шакли маводи доругӣ шишадору, ҳаб, хока дар китоби махсус ба қайд гирифта мешаванд (замимаи 5). Маводи доругии нашъадор ва психотропии боқимонда, дорухати махсуси истифоданашуда ва шишадорухои холии маводи доругии нашъадори аз ҷониби беморони саратон ва дигар беморони эҳтиёҷдошта, ки дар муассисаи ҷамъ карда шудаанд, бо иштироки роҳбари муассисаи табобативу пешгирӣ несту нобуд карда мешаванд.

29. Меъёрҳои дастрасӣ ва таҳвил намудани аналгетикҳои афюнӣ барои беморони табобатнашавандаи (паллиативӣ) саратон дар ҷадвали 4 оварда шудааст.

Ҷадвали №4

№ р/т	Номгӯи маводи доругӣ	Шакли таҳвил намудани воя	Меъёри баландтарини таҳвил барои 5-10 рӯзи табобат
1	Морфин гидрохлорид	Ҳабҳои барои истеъмоли дарунӣ Ҳабҳо :10 мг	100 дона ҳаб
2	Морфин гидрохлорид	Шишадоруҳо: 10 мг дар 1мл	30 дона шишадору
3	Бупренорфин	Ҳабҳои барои истеъмоли зери забон. Ҳабҳо: 0,2 мг	100 дона ҳаб
4	Бупренорфин	Маҳлул барои истифодабарӣ тавассути сӯзандору. Шишадору: 0,3 мг дар 1мл	60 дона шишадору
5	Бупренорфин	Маҳлул барои истифодабарӣ тавассути сӯзандору. Шишадору: 0,6 мг дар 2мл	30 дона шишадору